

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ОРКЕСТРОВИХ СТИЛІВ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	2	
Семестр	3-4	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	120 / 4	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Савченко Ганна Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Savchenko.pdf lanna2@ukr.net
Анотація	Навчальна дисципліна спрямована на формування: 1) знань щодо складності поняття «оркестровий стиль» як єдності художньо-естетичних принципів і технічних прийомів; історико-стильових етапів розвитку мистецтва оркестрування; сутнісних ознак історико-стильових етапів розвитку мистецтва оркестрування; аналітичного інструментарію аналізу оркестрування; 2) умінь застосовувати аналітичний інструментарій при аналізі оркестрування творів різних історичних етапів і стильових напрямків; визначати загальне і особливе при аналізі оркестрування конкретного твору / творів певного композитора; здійснювати атрибуцію творів різних епох і стильових напрямків з точки зору прийомів і засобів оркестрування.	
Мета дисципліни	Набуття знань щодо оркестрових стилів в європейському музичному мистецтві.	
Програмні результати навчання	ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	

	<p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Фахові (спеціальні) компетентності</p>	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.</p>

<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Тема 1.</i> Мета і завдання навчальної дисципліни «Історія оркестрових стилів». Поняття «оркестровий стиль» у наукових джерелах.</p> <p><i>Тема 2.</i> Інструментальна/ансамблева музика доби Середньовіччя і Відродження: функції, питання нотації, інструментарій, значення у становленні європейської професійної інструментальної традиції.</p> <p><i>Тема 3.</i> Становлення оркестру як явища європейської професійної музики. Творчість Дж. Габріелі, Г. Шютца, К. Монтеверді як значні віхи у розвитку оркестру і оркестрування.</p> <p><i>Тема 4.</i> Оркестр і оркестрування доби бароко: типологічні ознаки і еволюція.</p> <p><i>Тема 5.</i> Тенденції розвитку оркестрування в середині і другій половині XVIII ст. Формування класичного стилю оркестрування.</p> <p><i>Тема 6.</i> Оркестровий стиль Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена – представників Віденського класицизму.</p> <p><i>Тема 7.</i> Оркестр і оркестрування композиторів-романтиків: типологічні ознаки, етапи розвитку. Традиції і новації в оркеструванні композиторів першої половини XIX ст.</p> <p><i>Тема 8.</i> Тенденції розвитку оркестрування у творчості композиторів середини XIX ст.</p> <p><i>Тема 9.</i> Друга половина XIX в історії оркестрових стилів</p> <p><i>Тема 10.</i> Тенденції розвитку оркестрування на межі XIX-XX ст. та у першій половині XX століття.</p>
<p>Види занять</p>	<p>Лекційні, практичні, семінарські заняття, самостійна робота</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія на семінарських і практичних заняттях), практичний метод у поєднанні з наочним методом (демонстрація і аналіз партитур на практичних заняттях), обговорення запропонованих тем на семінарських заняттях; робота з науковими джерелами і навчально-методичною літературою (конспектування, тезування з метою підготовки до семінарських і практичних занять, поглиблення знань, набутих на лекційних і практичних заняттях); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (аналіз партитур, підготовка аналітичних повідомлень, конспектування, тезування наукових джерел і навчально-методичної літератури з метою поглиблення знань, набутих на лекційних і практичних заняттях і підготовки до семінарських і практичних занять).</p>
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): опитування (усне, письмове на семінарських заняттях), виступи здобувачів на практичних заняттях (аналіз і обговорення партитур, презентація власного аналізу партитур музичних творів, результатів виконаних завдань – аналітичних повідомлень).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): залік у 3 семестрі, екзамен у 4 семестрі.</p>

	<p>Залік у 3 семестрі передбачає усну відповідь на 1 питання (за списком залікових питань), аналіз партитури музичного твору.</p> <p>Екзамен у 4 семестрі передбачає усну відповідь на 2 питання (за екзаменаційним білетом), аналіз партитури музичного твору.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як MOODL, листування через e-mail, посилення на google-диск.</p> <p>Від студентів очікується регулярно відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Коробецька, С. Ю. (2011). <i>Оркестровий стиль: теорія, історія, сучасність</i>. Видавництво НПУ ім. М. Драгоманова. 2. Ракочі, В. (2020). <i>Оркестр у музичному просторі Європи XVII-XXI століть. Витоки. Трансформації. Концепції</i>. КМАМ ім. Р. М. Глієра. 3. Савченко, Г. С. (2023). <i>Конспект лекцій із навчальної дисципліни «Історія оркестрових стилів»</i>. Факт. 4. Савченко, Г. С. (2019). Тематичні та темброві процеси в сонатних allegri Паризьких симфоній Й. Гайдна. <i>Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті</i>, 1, 87-91. 5. Савченко, Г. С. (2017). Риси оркестрового стилю А. Брукнера. <i>Молодий вчений</i>, 10, 328-331.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія оркестрових стилів», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 р., протокол № 1.